

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890), regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie ustanowił plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jaroszewiec PLH120006 zarządzeniem z dnia 27 maja 2015 roku (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego poz. 3289). Zarządzenie zostało zmienione 2 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2016 r. poz. 4638).

Kolejna zmiana zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jaroszewiec PLH120006 dotyczy załącznika nr 4 pt. „Cele działań ochronnych”. W związku z koniecznością zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Jaroszewiec PLH120006 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie opracował szczegółowe cele ochrony. Cele działań ochronnych muszą być brane pod uwagę przez podmioty sprawujące nadzór nad obszarem Natura 2000 oraz zarządzające gruntami w obszarze Natura 2000, w tym w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000.

Szczegółowe cele ochrony dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 opracowano na podstawie:

- 1) Dokumentacji planu zadań ochronnych,
- 2) Monitoringu siedlisk leśnych, nieleśnych przeprowadzonych w latach 2017–2018,
- 3) Zimowych spisów nietoperzy na Wyżynie Krakowskiej (dane z ostatnich 20 lat),
- 4) Przewodników metodycznych Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (PMS GIOŚ) dla poszczególnych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt.

Cele ochrony odnoszą się do poszczególnych parametrów i wskaźników stanu ochrony i zostały przypisane do wszystkich przedmiotów ochrony w obszarze.

Dla siedliska: 8210 Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami *Potentilletalia Caulescentis*, zaplanowano następujące cele:

a) utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie FV dla wskaźników: „Powierzchnia siedliska”, „Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcji”, „Gatunki charakterystyczne”, „Gatunki dominujące”, „Obce gatunki inwazyjne”, „Pokrycie przez gatunki traw”, „Martwa materia organiczna”, „Ekspansja krzewów i podrostu drzew”, „Ocienienie muraw”, „Struktura przestrzenna płatów siedliska”, „Ślady ognisk w pobliżu ścian skalnych”, „Inne przypadki dewastacji siedliska”, „Perspektywy ochrony”,

b) utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie U1 dla wskaźnika: „Ślady wspinaczki lub wydeptywania”.

Dla siedliska: 8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania zaplanowano następujące cele:

a) utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie FV dla wskaźników: „Powierzchnia siedliska” (Jaskinia Twarda, Jaskinia Błotna, Jaskinia Januszkowa Szczelina), „Wielkości i kształt jaskini” (Jaskinia Twarda, Jaskinia Błotna), „Cechy mikroklimatyczne obserwowane w skali całej jaskini” (Jaskinia Twarda, Jaskinia Błotna, Jaskinia Januszkowa Szczelina), „Ogólne cechy hydrologiczne i obecność wody w jaskini” (Jaskinia Twarda, Jaskinia Błotna, Jaskinia Januszkowa Szczelina), „Dostępność jaskiń i stopień antropopresji” (Jaskinia Twarda, Jaskinia Błotna), „Efekty antropopresji i zanieczyszczenie siedliska materią antropogeniczną” (Jaskinia Twarda, Jaskinia Błotna), „Gatunki nietoperzy z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej” (Jaskinia Twarda, Jaskinia Błotna, Jaskinia Januszkowa Szczelina), „Liczebność i struktura dominacji chiropterofauny zimującej” (Jaskinia Twarda, Jaskinia Błotna, Jaskinia Januszkowa Szczelina), „Obecność bezkręgowej fauny naściennej w partiach przyotworowych jaskini” (Jaskinia Twarda, Jaskinia Błotna, Jaskinia Januszkowa Szczelina), „Kształt i mikrorzeźba ścian i stropu pustek jaskiniowych” (Jaskinia Twarda, Jaskinia Błotna), „Stan zachowania nacieków na stropie i ścianach, ich kształt, wielkość i stan zachowania” (Jaskinia Twarda, Jaskinia Błotna), „Kształt i rzeźba oraz charakter litologiczny dna i podłoża pustek oraz obecność luźnych elementów na dnie” (Jaskinia Twarda, Jaskinia Błotna), „Wilgotność oraz obecność wody w jaskini” (Jaskinia Twarda, Jaskinia Błotna, Jaskinia Januszkowa Szczelina), „Cechy mikroklimatu jaskini” (Jaskinia Twarda, Jaskinia Błotna, Jaskinia Januszkowa Szczelina), „Perspektywy ochrony” (Jaskinia Twarda, Jaskinia Błotna),

b) utrzymanie oceny wskaźnika U1 dla wskaźników: „Dostępność jaskiń i stopień antropopresji” (Jaskinia Januszkowa Szczelina), „Ogólnie struktura i funkcje” (Jaskinia Januszkowa Szczelina), „Perspektywy ochrony” (Jaskinia Januszkowa Szczelina),

c) poprawę oceny wskaźnika z poziomu U1 do poziomu FV dla wskaźników: „Efekty antropopresji i zanieczyszczenie siedliska materią antropogeniczną” (Jaskinia Januszkowa Szczelina), „Kształt i mikrorzeźba ścian i stropu pustek jaskiniowych” (Jaskinia Januszkowa Szczelina), „Stan zachowania nacieków na stropie i ścianach, ich kształt, wielkość i stan zachowania” (Jaskinia Januszkowa Szczelina), „Kształt i rzeźba oraz charakter litologiczny dna i podłoża pustek oraz obecność luźnych elementów na dnie” (Jaskinia Januszkowa Szczelina), „Ogólnie struktura i funkcje” (Jaskinia Twarda, Jaskinia Błotna),

d) poprawę oceny wskaźnika z poziomu U2 do poziomu U1 dla wskaźników: „Wielkości i kształt jaskini” (Jaskinia Januszkowa Szczelina).

Dla siedliska: 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), zaplanowano następujące cele:

a) utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie FV dla wskaźników: „Powierzchnia siedliska”, „Charakterystyczna kombinacja florystyczna”, „Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie”, „Ekspansywne gatunki rodzime w runie”, „Struktura pionowa i przestrzenna roślinności”, „Wiek drzewostanu (udział starodrzewu)”, „Naturalne odnowienie drzewostanu”, „Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna”, „Perspektywy ochrony”,

b) utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie U1 dla wskaźników: „Skład drzewostanu”, „Gatunki obce w drzewostanie”,

c) poprawa oceny wskaźnika z poziomu U2 do poziomu U1 dla wskaźników: „Martwe drewno (łączne zasoby)”, „Martwe drewno wielkowymiarowe”.

Dla siedliska: 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*), zaplanowano następujące cele:

a) utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie FV dla wskaźników: „Powierzchnia siedliska”, „Charakterystyczna kombinacja florystyczna”, „Skład drzewostanu”, „Ekspansywne gatunki rodzime w runie”, „Struktura pionowa i przestrzenna fitocenozy”, „Wiek drzewostanu (udział starodrzewu)”, „Naturalne odnowienie drzewostanu”, „Gatunki obce w drzewostanie”, „Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie”, „Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna”, „Ogólnie struktura i funkcje”, „Perspektywy ochrony”,

b) poprawę oceny wskaźnika z poziomu U2 do poziomu U1 dla wskaźników: „Martwe drewno (łącznie zasoby)”, „Martwe drewno grubowymiarowe”,

c) nie określono celu dla wskaźnika „Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne)” ze względu na to, że ten wskaźnik dodano do listy wskaźników w metodyce PMS GIOŚ dopiero w roku 2015. Wcześniej realizowane badania eksperckie na potrzeby dokumentacji planu zadań ochronnych nie oceniały tego wskaźnika. Także przeprowadzony monitoring siedliska nie oceniał tego wskaźnika. Nie było możliwe zaplanowanie celu działań ochronnych w zakresie tego wskaźnika ze względu na brak danych pierwotnych i danych aktualnych.

Dla siedliska: 9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero-Fagenion*), zaplanowano następujące cele:

a) utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie FV dla wskaźników: „Powierzchnia siedliska”, „Gatunki charakterystyczne”, „Gatunki ciepłolubne”, „Gatunki nawapienne”, „Obce gatunki inwazyjne”, „Pokrycie przez gatunki traw”, „Struktura przestrzenna płatów siedliska”, „Gatunki dominujące”, „Cenne składniki flory”, „Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie”, „Struktura drzewostanu na stanowisku”, „Perspektywy ochrony”,

b) utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie U1 dla wskaźnika: „Naturalne odnowienie”.

Dla siedliska 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum*), zaplanowano następujące cele:

a) utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie FV dla wskaźników: „Powierzchnia siedliska na stanowisku”, „Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie”, „Ekspansywne gatunki rodzime w runie”, „Struktura pionowa i przestrzenna roślinności”, „Naturalne odnowienie drzewostanu”, „Gatunki obce w drzewostanie”, „Inne zniekształcenia”, „Perspektywy ochrony”,

b) utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie U1 dla wskaźnika: „Wiek drzewostanu (udział starodrzewu)”,

c) poprawę oceny wskaźnika z poziomu U2 do poziomu U1 dla wskaźników: „Charakterystyczna kombinacja florystyczna”, „Martwe drewno (łącznie zasoby)”, „Martwe drewno wielkowymiarowe”,

d) nie określono celu dla wskaźnika „Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne)” ze względu na to, że ten wskaźnik dodano do listy wskaźników w metodyce PMS GIOŚ dopiero w roku 2015. Wcześniej realizowane badania eksperckie na potrzeby dokumentacji planu zadań ochronnych nie oceniały tego wskaźnika. Także przeprowadzony monitoring siedliska nie oceniał tego wskaźnika. Nie było możliwe zaplanowanie celu działań ochronnych w zakresie tego wskaźnika ze względu na brak danych pierwotnych i danych aktualnych.

Dla gatunku 1324 Nocek duży (*Myotis myotis*) zaplanowano następujące cele:

- a) utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie FV dla wskaźników: „Liczebność” (Jaskinia Błotna), „Powierzchnia schronienia dogodna dla nietoperzy” (Jaskinia Błotna i Jaskinia Twarda), „Dostępność wlotów dla nietoperzy” (Jaskinia Błotna i Jaskinia Twarda), „Zabezpieczenie przed niepokojeniem nietoperzy” (Jaskinia Błotna i Jaskinia Twarda), „Warunki mikroklimatyczne” (Jaskinia Błotna i Jaskinia Twarda), „Perspektywy zachowania” (Jaskinia Błotna i Jaskinia Twarda);
- b) utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie U1 dla wskaźników: „Liczebność” (Jaskinia Twarda).

Określone cele działań w podziale na wskaźniki/parametry, zgodne z metodyką PMŚ GIOŚ, umożliwiają ich monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie przystąpił do sporządzenia projektu zmiany zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych ochrony dla obszaru Natura 2000 Jaroszowiec PLH120006.

Działając na podstawie art. 28 ust. 9 ustawy o ochronie przyrody oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186, z 2012 r. poz. 506 i z 2017 r. poz. 2310), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie:

- 1) podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania projektu zarządzenia zmieniającego,
- 2) opracował projekt zarządzenia,
- 3) umożliwił zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu,
- 4) zapewnił udział społeczeństwa w ocenie tego dokumentu na zasadach i w trybie określonym w ustawie o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. poprzez:
 - a) umożliwienie zapoznania się z projektem zarządzenia,
 - b) umożliwienie składania uwag i wniosków w wyznaczonym terminie,
 - c) rozpatrzenie uwag i wniosków.

Obszar Natura 2000 Jaroszowiec PLH120006 położony jest na terenie województwa małopolskiego, w powiecie olkuskim, w gminach Klucze i Olkusz. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie, wykonując dyspozycję określoną w:

- art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody,
 - § 2 pkt 3 rozporządzenia sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także
 - art. 39 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.),
- obwieszczeniem z dnia 22 listopada 2022 r., znak: OP.6320.7.18.2022. JSI, podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia zmiany zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jaroszowiec PLH120006, poprzez:

- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniach 22.11.2022 r.–20.12.2022 r.;
- opublikowanie ogłoszenia w prasie o zasięgu województwa małopolskiego (Gazeta Wyborcza, 22.11.2022 r., str. 11);
- opublikowanie w dniu 22.11.2022 r. w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie;
- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Klucze w dniach 25.11.2022 r.–19.12.2022 r.;
- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Olkusz w dniach 23.11.2022 r.–16.12.2022 r.

Obwieszczeniem z dnia 26 stycznia 2023 r. (znak: OP.6320.1.2023.JK), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie zawiadomił społeczeństwo o sporządzeniu projektu zmiany zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jaroszewiec PLH120006 oraz o możliwości zapoznania się z projektem i składania uwag i wniosków. Obwieszczenie zostało zamieszczone:

- na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniach 26.01.2023 r. - 20.02.2023 r.;
- w prasie o zasięgu województwa małopolskiego (Gazeta Krakowska, 26.01.2023 r., str. 15);
- w BIP Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie (w dniu 26.01.2023 r.);
- na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Klucze w dniach 30.01.2023 r.–21.02.2023 r.;
- na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Olkusz w dniach 02.02.2023 r.–24.02.2023 r.

Projekt zmiany zarządzenia został umieszczony na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie oraz był dostępny w siedzibie RDOŚ w Krakowie. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

W wyznaczonym terminie wpłynęły następujące uwagi i wnioski:

Data, podmiot zgłaszający	Uwaga lub wniosek	Sposób rozpatrzenia
22.02.2023 r. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Jeżeli dla siedlisk 9130 Żyzne buczyny i 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny nie są proponowane cele dla wskaźnika dotyczącego mikrosiedlisk w drzewach biocenotycznych to proszę usunąć ten wskaźnik z tabeli, a w uzasadnieniu wyjaśnić z jakiego powodu nie określono celu dla tego wskaźnika.	Uwaga uwzględniona. Dokonano stosownej korekty.

Ponadto, aby jak najskuteczniej zrealizować zapisy art. 28 ust. 3 i 9 ustawy o ochronie przyrody, zgodnie z którymi sporządzający projekt planu zadań ochronnych lub jego zmiany jest zobowiązany umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony

wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, wyznaczono dodatkowy 14-dniowy termin konsultacyjny dla członków Zespołu Lokalnej Współpracy. W związku z tym przesłano do członków Zespołu drogą mailową informację, że w dniach 05.04.2023 r.–20.04.2023 r. mogą zgłaszać uwagi do treści dokumentu. Załączono również projekt zmiany zarządzenia.

W wyznaczonym terminie wpłynęły następujące uwagi:

Data, podmiot zgłaszający	Uwaga lub wniosek	Sposób rozpatrzenia
<p>18.04.2023 r.</p> <p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach</p>	<p>W związku z trwającymi konsultacjami projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jaroszowiec PLH120006, po analizie zgromadzonych dokumentów, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach nie wnosi uwag do przedłożonego do projektu. Jednakże wątpliwości budzi znacząca różnica w ocenie stanu siedlisk przyrodniczych pomiędzy planem zadań ochronnych z 2015 a projektem zarządzenia zmieniającego plan zadań ochronnych z 2023 r. W tym pierwszym dokumencie stan siedlisk przyrodniczych oceniony został jako zły. Natomiast w aktualnie konsultowanym dokumencie, w którym ocena stanu siedlisk przyrodniczych oparta została na danych z monitoringu siedlisk przeprowadzonego na zlecenie RDOŚ w Krakowie w latach 2017 – 2018, stan siedlisk przyrodniczych oceniono jako właściwy. Trudno uwierzyć w tak radykalną poprawę stanu siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Jaroszowiec w okresie zaledwie kilku lat. Z drugiej zaś strony polemika z oceną ekspercką wydaje nie mieć podstaw.</p>	<p>Uwagę uwzględniono.</p> <p>Zweryfikowano ponownie treść celów działań ochronnych, które zostały określone na podstawie najnowszych posiadanych danych, to jest – monitoringów siedlisk leśnych i nieleśnych przeprowadzonych w latach 2017-2018, na zlecenie RDOŚ w Krakowie. Wykonane monitoringi siedlisk przyrodniczych zostały wykonane przy pomocy analogicznej metodyki (GIOŚ PMS) jak badania terenowe przeprowadzane w latach 2012–2013 na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych. Prowadzenie oceny siedlisk wg tej samej metodyki oznacza, że uzyskane dane w zakresie nadanych ocen poszczególnych wskaźników są porównywalne. Ocena ekspercka prezentuje się tym bardziej wiarygodnie zważywszy na fakt, że autorem pierwotnych badań z roku 2012 oraz monitoringów prowadzonych w latach 2017–2018 jest ta sama osoba. Należy także podkreślić, że poprawa stanu siedlisk nie nastąpiła w zakresie wszystkich ocenianych wskaźników i parametrów.</p>

Projekt zarządzenia, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190), został uzgodniony przez Wojewodę Małopolskiego w piśmie z dnia 20 września 2023 r. znak: WR-II.710.8.2023.MG.